

VERDIEPINGSSLAG IMPACTANALYSE

Implementatie mGBA gemeenten

Inhoudsopgave

Inho	udsopgave	2
Docu	ımenteigenschappen	3
	nleiding	
	Leeswijzer	
	Gemeentelijke werkprocessen en systemen	
	De gemeente als bijhouder	
	De gemeente als afnemer	
	2.1. De binnengemeentelijke afnemer	
	2.2. De Gemeente Als Buitengemeentelijke Afnemer (GABA)	
	De gemeente als verstrekker	
2.4.	Ontwikkelingen (mogelijk van invloed op implementatie BRP)	17
2.5.	Hybride periode	20
2.6.	Migratievoorzieningen	21
3. H	let BRP-project	24
3.1.	Gemeentelijke situaties	24
3.2.	Risico's, risico-reductie en verantwoordelijkheid	24
3.3.	De rol van de leverancier	24
4. I	mpact op burgerzakenprocessen	26
4.1.	Consequenties van de nieuwe wet BRP	26
4.2.	Gemeente als beheerder en bronhouder	26
	Impact op de interne gemeentelijke organisatie	
5. S	Samenvatting	29
5.1.	Wat moeten gemeenten doen?	29
	Expertise bij gemeenten	31
	Ondersteuning KING	31
	Wat kan de burger? Wat kan de medewerker bugerzaken?	
	Openstaande punten	
	nput voor de kosten-batenanalyse	
Biila	ge	35

Documenteigenschappen

Documentinformatie

Documenttitel	Verdiepingsslag Impactanalyse
Documentdatum	20 augustus 2011
Versienummer	V1.0
Versiestatus	Definitief
Documentlocatie	ProgrammaArchief/12 - Project Implementatie/10. Orientatiefase/Gemeenten/04. Verdiepingsslag impactanalyse

Documenthistorie

Versiehistorie

Versienummer	Datum	Auteur	Aanpassingen
0.9	26 juni 2011	KING	Initiële versie
0.99	10 augustus	KING	Nav review door VNG/NVVB en programma
1.0	20 augustus	KING	Goedkeuring Programmastuurgroep

Reviewhistorie

Versienummer	Datum	Namen
0.9	26 juni 2011	Ton vd Burg (VNG), Anja Smorenburg (mGBA), Jan Moelker (mGBA)
0.99	10 augustus 2011	Tanja Mundt (mGBA), Eric Nieuwland (mGBA), Anja Smorenburg (mGBA), Niko Winkel (mGBA), Ronald Zijlstra (NVVB), Nicole de Keijzer (VNG), Marjolein Verschuur (mGBA), Jan Moelker (mGBA)

Goedkeuring

Versienummer	Datum	Rol	Akkoord
0.99	20 augustus	Programmastuurgroep	ja

Distributie

Versienummer	Naam	Rol
0.99	ProgrammaBegeleidingsgroep	

1. Inleiding

In opdracht van het programma mGBA heeft KING in de periode van november 2010 tot 4 april 2011 een impactanalyse uitgevoerd voor de modernisering van de GBA ten aanzien van de implementatie van de BRP/ BZM voorzieningen bij gemeenten. De impactanalyse is beoordeeld door het programma mGBA. Het programma heeft gezien de complexiteit een contra-expertise laten uitvoeren door Atos. De contra-expertise en aanvullende gesprekken tussen het programma mGBA, KING en Atos heeft geleid tot een aanvullende opdracht aan KING om een verdiepingsslag uit te voeren op de impact bij gemeenten. De opdracht is verwoord in de memo van 10 mei 2011 van het programma mGBA (zie bijlage). Deze is later in een afsprakendocument geconcretiseerd. Hieronder een opsomming van deze afspraken en de wijze van verwerking in onderhavig document.

- Uitvoeren van een verdiepingsslag op de impactanalyse van KING, zoals in de contra-expertise naar voren is gebracht.
 De verdiepingsslag wordt in dit document verder uitgewerkt, gebaseerd op de in de memo genoemde uitwerking van de werkzaamheden genoemd onder punt 1.
- 2. Bepalen van de impact voor de gemeente in de rol van afnemer. De impact is meegenomen in de uitwerking onder punt 1.
- 3. Opstellen van een voor een gemeente representatieve kostenbatenanalyse voor de aansluiting op de BRP op basis van de resultaten van de werkzaamheden onder 1 en 2. Deze kosten-batenanalyse is voor zover deze in dit stadium was te maken,
- **4. Bijstellen van de implementatiestrategie en –aanpak.**Een aangepaste implementatiestrategie en -aanpak is in een separaat document opgenomen.

In totaal zijn er zestien vragen (of clusters van vragen) die in deze verdiepingsslag beantwoord worden. Zoals hierboven reeds is aangegeven, zal, indien mogelijk, elk antwoord ingaan op de impact en de kosten voor de gemeenten. De vragen zijn onder te verdelen in:

vragen met betrekking tot het systeemlandschap (hoofdstuk 2);

opgenomen aan het einde van dit document.

- vragen met betrekking tot de impact van het BRP project (hoofdstuk 3);
- vragen met betrekking tot de impact op burgerzakenprocessen (hoofdstuk 4).

Voor het beantwoorden van de vragen is een zestiental gemeenten geïnterviewd. Daarnaast zijn experts ingezet om de verdiepingsslag te maken. Hierbij is gebruik gemaakt van kennis binnen KING, maar ook buiten KING. Ook is er gesproken met experts van het programma mGBA voor de beantwoording van de vragen.

1.1. Leeswijzer

De openstaande vragen van het programma mGBA zijn in de hoofdstukken vet gedrukt. De vragen van het programma mGBA met bijbehorende antwoorden zijn als volgt terug te vinden in dit document:

Vragen m.b.t. het systeemlandschap

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de impact op het systeemlandschap. De systeemtechnische context van de BZM/BRP-implementatie komt hier in beeld. Wat de te ontwikkelen Burgerzaken Modules (BZM) betekenen ten opzichte van de huidige situatie (systemen) bij gemeenten wordt uitgewerkt in paragraaf 2.1. Vervolgens komen de consequenties voor de binnengemeentelijke verstrekking (paragraaf 2.2) en buitengemeentelijke verstrekking (paragraaf 2.3) aan de orde. De relatie met de landelijke ontwikkelingen wordt in paragraaf 2.4 uitgewerkt, waarbij de analyse zich beperkt tot de essentie: de BZM/BRP-implementatie; en waarbij gezocht is naar vereenvoudiging van de problematiek, in plaats van stapeling van de problemen.

De hybride periode en de relatie, afhankelijkheden en consequenties van GBA-V Full Service komt uitgebreid aan de orde in paragraaf 2.5.

Vragen m.b.t. het BRP project

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op enkele vragen rondom het BRP-project. In paragraaf 3.1 zijn eerst de verschillende gemeentelijke situaties uiteengezet. Daarnaast wordt in paragraaf 3.3 de rol van de leveranciers besproken.

Vragen m.b.t. de impact op burgerzakenprocessen

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de impact op de burgerzakenprocessen. In paragraaf 4.1 is eerst ingegaan op de consequenties van de nieuwe wet BRP, voor zover dit mogelijk is. De impact voor de gemeente als beheerder en bronhouder, hoe de verantwoordelijkheden komen te liggen, wordt uitgewerkt in paragraaf 4.2. Tenslotte wordt in paragraaf 4.3 ingegaan op de interne gemeentelijke organisatie, en welke invloed (of 'impact') de komst van de BRP en BZM heeft op medewerkers binnen de gemeente.

Het grote plaatje

Hoofdstuk 5 beschrijft het 'grote plaatje' waarin wordt weergegeven wat van gemeenten mag worden verwacht en welke expertise zij moeten inzetten. Tevens wordt de impact puntsgewijs opgesomd zodat een goed beeld ontstaat van wat een gemeente te wachten staat. In aansluiting op de implementatiestrategie wordt opgesomd welke ondersteuning KING zal bieden aan gemeenten. Tot slot worden randvoorwaarden genoemd, die nodig zijn voor een succesvolle invoering.

Input voor kosten baten

In Hoofdstuk 6 wordt een globaal beeld geschetst van de baten en de kosten die gemeenten maken. Deze zijn in deze fase nog niet gekwantificeerd. In de voorbereidingsfase zullen met name de kosten aan gemeentezijde voor implementatie verder worden gespecificeerd.

2. Gemeentelijke werkprocessen en systemen

De vragen in dit hoofdstuk gaan over de impact op het systeemlandschap. Er is daarbij gekozen voor een tweeledige clustering van de beschrijving. Enerzijds is de clustering gebaseerd op de vragen uit de memo van 10 mei 2011 (zie bijlage), anderzijds is geclusterd naar de drie rollen die een gemeente aanneemt in het kader van de modernisering GBA. Te weten:

- De gemeente als bijhouder
- De gemeente als afnemer
- De gemeente als verstrekker

Vanwege deze (additionele) clustering beperkt de beschrijving van dit hoofdstuk zich niet tot alleen de impact op het systeemlandschap, maar is ook bredere impact beschreven in het kader van de drie genoemde rollen.

Onder het systeemlandschap bij gemeenten onderkennen we in de huidige situatie de volgende systemen:

- Burgerzakensysteem
- VOA
- Afnemende applicaties (backoffice systemen)
- Gegevensdistributiesysteem
- Gegevens/zakenmagazijn
- Zaaksysteem
- Digiloket
- Netwerkverbindingen

In het hoofdstuk is naast de impact op werkprocessen en organisatie ook beschreven wat de impact is op de hierboven genoemde systemen en hun samenhang.

Beschrijf de impact op het gemeentelijke systeemlandschap, in combinatie met de BRP. In de contra-expertise zijn voorzetten opgenomen. Deze kunnen verder worden uitgewerkt. Op deze wijze komt de systeemtechnische context van de BZM/BRP-implementatie in beeld. Deze context verder uitwerken in consequenties voor gemeenten.

In relatie tot de huidige GBA en diens opvolger BRP zijn er drie onderscheidende rollen voor gemeenten:

- 1. De gemeente als bijhouder: gemeenten zijn bronhouder en bijhouder van de basisregistratie GBA (straks BRP). Dit betekent dat de gemeente eindverantwoordelijk is voor de inhoud en de kwaliteit van de gegevens van de ingezetenen van de eigen gemeente.
- 2. De gemeente als afnemer: de gemeente is verplicht om in haar werkprocessen en dienstverlening aan haar burgers de authentieke gegevens uit de GBA te gebruiken. Voor de gegevens van de eigen gemeente gebeurt dit door

- binnengemeentelijke afname¹. De gemeente is ook buitengemeentelijke afnemer als zij voor haar taken gegevens uit het GBA nodig heeft van burgers uit andere gemeenten.
- 3. De gemeente als verstrekker: in het huidige GBA stelsel is de gemeente verantwoordelijk voor de verstrekking van GBA-gegevens aan derden, waaronder andere gemeenten, op basis van spontane meldingen en selecties. Vooruitlopend op de komst van BRP zal met de komst van de GBA-V Full Service deze rol veranderen.

Gemeenten hebben hun organisatie en systeemlandschap op eigen wijze ingericht. Deze inrichting en andere lopende ontwikkelingen kunnen de implementatie van de BRP voor een gemeente vereenvoudigen of juist lastiger maken.

Gebruiks- en beheerprocessen zullen veranderen aangezien de BRP op een ander logisch ontwerp (LO) is gebaseerd en dit voor gemeenten een ander beheer van gegevens dan in het huidige GBA inhoudt. Ook de beschikbaarstelling (verstrekking of levering) van gegevens verandert. Indien mogelijk wordt de wetgeving meteen vereenvoudigd. De VNG voert hierover overleg met het ministerie. Voor gemeenten houdt het in dat er meerdere veranderingen tegelijkertijd moeten worden doorgevoerd: het installeren van nieuwe programmatuur, een datamigratie en invoering van nieuwe werkwijzen. Daarbij is het voor gemeenten cruciaal dat zij geen kwaliteitsverlies van gegevens ervaren en dat de winkel tijdens de migratieperiode open blijft. In de hierop volgende paragrafen worden bovenstaande thema's uitgewerkt per rol van de gemeente.

2.1. De gemeente als bijhouder

Wat betekenen de te ontwikkelen BZM ten opzichte van de huidige situatie (systemen) bij gemeenten? Welke functionaliteit komt (niet) beschikbaar?

In de huidige situatie beschikken gemeenten over een eigen burgerzakensysteem waarin mutaties doorgevoerd kunnen worden. Deze mutaties worden direct weggeschreven in de gemeentelijke GBA-database. Hiertoe verstrekt de gemeente autorisaties aan haar ambtenaren.

Met de komst van de BRP zullen mutaties terecht komen in een landelijke registratie die is opgedeeld per gemeente.

Welke functionaliteiten komen (niet) beschikbaar

Voor het bijhouden door de gemeente worden specificaties voor Burgerzaken Modules (BZM) ontwikkeld. De volgende 14 BZM zijn beschreven (met uitzondering van 12. Binnen Gemeentelijke Levering)

- 1. Afstamming
- 2. Naam en geslacht
- 3. Documenten en verzoeken
- 4. Huwelijk en partnerschap

¹ De term binnengemeentelijke afnemer komt in strikte zin te vervallen met de komst van de nieuwe wetgeving. Toch gebruiken we deze term in dit document om het onderscheid aan te geven tussen afname van gegevens van de eigen gemeente en gegevens van een andere gemeente. Dit onderscheid is relevant, omdat voor deze eerste vorm van afname de gemeente voor diverse binnengemeentelijk partijen nog steeds (technisch) leverancier zal zijn van gegevens die afkomstig zijn uit de BRP. Daarnaast zijn de benodigde functionaliteiten voor de eigen gegevens uitgebreider dan die voor gegevens van andere gemeenten.

- 5. Migratie
- 6. Nationaliteit
- 7. Reisdocumenten
- 8. Rijbewijzen
- 9. Overlijden
- 10. Overige
- 11. Onderzoek
- 12. (Binnen Gemeentelijke Levering)
- 13. Verkiezingen
- 14. Centraal registratie- en informatiebureau
- Uitgangspunt is dat gemeenten minimaal dezelfde functionaliteit zullen krijgen als in hun huidige Burgerzakensysteem. Het huidige Burgerzakensysteem is door gemeenten echter uitgebreid met optionele modulen bijvoorbeeld voor het bijhouden van gegevens voor de Burgerlijke stand of de Naturalisatiemodule. Een consequentie van het evt. uitfaseren van het Burgerzakensysteem als gevolg van de invoering van de BZM is dat gemeenten voor de genoemde optionele modulen ook naar vervanging zullen moeten uitkijken. Opslag van die gegevens zal een andere plek moeten krijgen. Een precieze inventarisatie per gemeente zal met de diagnosetool worden ondersteund. Deze tool zal worden ontwikkeld in het kader van project implementatie mGBA bij gemeenten.
- Wat ook verandert, is het feit dat de centrale BRP-voorziening de mogelijkheid geeft om via bedrijfsregels zaken die nu nog handmatig moeten worden afgewerkt, automatisch te doen. Denk daarbij bijv. aan het automatisch ontbinden van een huwelijk bij overlijden van één van de partners. Hierover wordt o.a. door de VNG nog onderhandeld met het Ministerie als wetgever. Indien deze bedrijfsregels worden toegestaan heeft dit gevolgen voor de gemeentelijke processen.
- Een andere consequentie van de invoering van de BZM is dat deze gebruik maken van een zaaksysteem. Het programma voorziet dat minimale functionaliteit tijdelijk meegeleverd zou moeten kunnen worden door de leverancier van de BZM. Om de implementatie van de BRP te vergemakkelijken zal er in de implementatieaanpak bij gemeenten zoveel mogelijk op worden aangedrongen dat zij over een zaaksysteem (gaan) beschikken en dit ook gaan gebruiken.

Welke gegevens komen (niet) beschikbaar

Gemeenten beheren in hun burgerzakensysteem naast de reguliere GBA-gegevens ook vaak zogenaamde aangehaakte gegevens. Voorbeelden van aangehaakte gegevens zijn:

- de binnengemeentelijke afnemersindicaties
- voogdijgegevens
- onderzoeksgegevens
- gegevens betreffende systeembeheer en autorisaties
- burgerlijke staat
- stemdistricten
- interne aantekeningen
- gezinsrelatie
- begraafplaats

Deze opsomming is bedoeld om aan te tonen dat er per gemeente sprake kan zijn van verschillende aangehaakte gegevens. Met de diagnosetool zullen de aangehaakte

gegevens per gemeente worden geanalyseerd. Dit is nodig omdat bij de conversie naar de BRP de aangehaakte gegevens niet zullen worden meegenomen en gemeenten zelf hiervoor een oplossing moeten bedenken. Gemeenten kunnen deze aangehaakte gegevens toevoegen aan de kernregistratie, voor zover zij hierover beschikken, of een aparte registratie hiervoor ontwikkelen. Voor het beheer van deze aangehaakte gegevens zullen gemeenten zelf specificaties moeten opstellen voor beheermodulen en leveranciers hiervoor een opdracht verstrekken voor de ontwikkeling ervan. Er zijn aangehaakte gegevens waarvoor geldt dat (bijna) alle gemeenten die beheren. Voor die set gegevens pleiten de geïnterviewde gemeenten ervoor om deze gegevens onderdeel te laten worden van de BRP. Dit is in een eerder stadium onderzocht en niet geaccordeerd. De kans op succes is derhalve klein en gemeenten moeten rekening houden met het zelf blijven bijhouden van aangehaakte gegevens.

In relatie tot de bijhouderrol van gemeenten benoemen we twee andere ontwikkelingen:

- de implementatieregistratie van niet ingezetenen (RNI)
- en de plaatsonafhankelijke bijhouding.

Implementatie RNI

De invoering van de RNI staat gepland op 1 oktober 2012. Bij de invoering van de RNI gaan de personen die als niet-ingezetene geregistreerd staan bij de Belastingdienst, SVB, UWV en CVZ over naar de RNI. De opgeschorte persoonslijsten uit de GBA moeten door de gemeenten verstuurd worden naar de RNI (initiële vulling). Vanaf dat moment moet de persoonslijst van een ingezetene direct na emigratie door de gemeente naar de RNI worden verstuurd. Dit is een tijdelijke oplossing gebaseerd op LO3 in afwachting van de komst van de BRP.

De uitrol van RNI staat in eerste instantie los van de uitrol van de BRP. Systeemtechnisch komt er straks één centrale BRP, waarin naast gegevens over ingezetenen van een gemeente ook de gegevens van niet-ingezetenen worden opgenomen. Dit betekent voor de zestien RNI-loketgemeenten dat zij eerst overgaan naar de tijdelijke LO3-voorziening en daarna moeten migreren naar de BRP. Voor de tijdelijke oplossing (op basis van LO3.8) is BZK de opdrachtgever en is ICTU de opdrachtnemer. Overigens zal ook de GBA-V tbv de tijdelijke verstrekkingen tbv de RNI op grond van LO3.8 worden aangepast door het programma mGBA.

Voor het inrichten van een loket moet de gemeente rekening houden met soortgelijke kosten als bij de inrichting van het vreemdelingenloket. De loketten moeten bemensd worden en de mensen achter het loket zullen uiteraard moeten worden opgeleid. Verder zal er na de initiële vulling een controle moeten worden gedaan op eventuele aantekeningen die vanuit de GBA zijn overgekomen. Deze moeten worden verwerkt door de loketgemeenten².

Plaatsonafhankelijke bijhouding

Met de invoering van de BRP wordt beoogd plaatsonafhankelijke dienstverlening mogelijk te maken. Burgers en afnemers kunnen in dat geval voor bepaalde diensten bij iedere gemeente terecht ongeacht de gemeente waar de betreffende burger staat ingeschreven. In het wetsvoorstel BRP wordt nu alleen rekening gehouden met plaatsonafhankelijke verstrekkingen. In de gezamenlijke reactie van de NVVB en VNG op het voorstel, wordt echter voorgesteld om dit uit te breiden naar bijhoudingen door gemeenten waar het rechtsfeit in een akte van de burgerlijke stand is vastgelegd. Bijv. een huwelijk dat wordt

² Bron: Kosten Baten Analyse RNI mei 2009

gesloten in gemeente X tussen twee personen die woonachtig zijn in gemeente Y moet nu geregistreerd worden in gemeente Y (de bijhoudingsgemeente). In het voorstel van de NVVB/VNG zou gemeente X deze registratie kunnen doen, daar is immers ook de huwelijksakte opgemaakt.

Afhankelijk van de besluiten over de plaatsonafhankelijke bijhouding zal de implementatie daarvan mogelijk effecten hebben op de lokale werkprocessen. Omdat de plaatsonafhankelijke bijhouding (als deze doorgang vindt) volledig ondersteund wordt in systeemtechnisch opzicht door de BZM, zal er geen impact zijn op de bestaande systemen van de gemeente. De komst van BZM an sich hebben uiteraard wel impact op het systeemlandschap. Zij vervangen het huidige burgerzakensysteem.

Kosten

In onderstaand overzicht wordt in de eerste kolom weergegeven welke activiteit/welk product kosten met zich mee zal brengen. In de tweede kolom wordt aangegeven of de kosten vooral extern zullen zijn (dat wil zeggen niet met eigen mensen kunnen worden uitgevoerd, maar extern moeten worden betrokken). Interne kosten zijn kosten voor de inzet van interne capaciteit (eigen medewerkers).

Bij de kostenindicatie is aangegeven in hoeverre het met de kennis van nu mogelijk is gebleken een kostenindicatie te geven. Soms is deze indicatie gegeven voor alle gemeenten, soms is het per gemeente. Dit staat aangegeven. Daar waar nog geen indicatie gegeven kan worden, zal een gemeente met behulp van de in het implementatieplan genoemde diagnosetool een goede inschatting kunnen maken van de te maken kosten.

Activiteit/ product	externe/ interne kosten	Kosten indicatie
Verwerving en aanschaf van BZM	veelal extern	€ 10 mln (gemiddeld €23.770 per gemeente) ³
Installatie, test en in productie name van BZM	zowel extern als intern	geen indicatie
Inrichten zaaksysteem	zowel extern als intern	Sterk afhankelijk van het reeds beschikbaar zijn een zaaksysteem en de mate van zaakgericht werken
Voldoende bandbreedte in de netwerkverbinding tussen gemeente en BRP	extern	De kosten varieren tussen €601 per maand voor een 2Mbit Entry verbinding en €1.122 per maand voor 10 Mbit Entry verbinding in het buitengebied. (Of €920 voor 2 Mbit Premium en €1.934 voor 10 Mbit Premium) Eenmalig zijn de kosten voor een nieuwe aansluiting €2.271 en voor het upgraden €319. Additionele diensten zoals Class of Service hebben een maandelijkse meerprijs van ca. €100 afhankelijk van de dienst. Een Diginetwerk aansluiting kost €1.900 eenmalig en €149 per maand. (Bron: Tarievenlijst Gemnet Ethernet verbinding)
Vervanging van niet standaard functionaliteit uit Burgerzakensysteem	veelal extern	geen indicatie

³ Bron: Verhelderen Business Case (2008) v1.0 29-4-2011

Opslag van aangehaakte gegevens	veelal extern	geen indicatie, afhankelijk van het aantal aangehaakte gegevens
Inregelen beheer voor aangehaakte gegevens	veelal intern	geen indicatie
Opleidingen verzorgen voor medewerkers	veelal externe kosten, intern door gebruik train the trainer methode	geen indicatie
Autorisataties op BZM ingeregeld	veelal intern	geen indicatie
Aanpassen procedures vanwege plaatsonafhankelijk bijhouden	veelal intern	geen indicatie
Er zijn duidelijke beheerafspraken met Agentschap BPR over BRP	veelal intern	geen indicatie
Backup procedures zijn ingeregeld in geval van incidenten	veelal intern	geen indicatie
Projectleiding	veelal intern	één fte gedurende één à anderhalf jaar, afhankelijk van de totale duur van het project bij een gemeente.

2.2. De gemeente als afnemer

Wat betekent het voor binnengemeentelijke verstrekking? Hoe zouden consequenties eventueel beperkt kunnen worden?

2.2.1.De binnengemeentelijke afnemer

Om de impact van de BRP te kunnen bepalen is gekeken naar de huidige inrichting van het systeemlandschap bij gemeenten. Hiervoor heeft met een zestiental gemeenten een interview plaatsgevonden. Daarin is expliciet ingezoomd op het systeemlandschap.

Gemeenten hebben diverse koppelingen ten behoeve van binnengemeentelijke afnames. Onderstaand een overzicht van de mogelijke koppelingen die bij gemeenten voorkomen:

- applicatie applicatiekoppeling (tussen GBA en de afnemende applicatie);
- een dagelijkse view vanuit GBA naar afnemende applicaties;
- een raadpleegfunctie in de GBA voor de verificatie van gegevens die indien van toepassing handmatig worden overgenomen in de gebruikte applicatie;
- van GBA naar een gegevensdistributiesysteem en van daaruit naar de afnemende applicaties;
- van GBA naar het gegevensmagazijn en van daaruit naar de afnemende applicaties en
- combinaties van voorgaande koppelingen.

Bij het migreren naar BRP, zullen voor al deze koppelingen alternatieven gerealiseerd moeten worden. Als een gemeente er voor kiest om voor al deze stromen direct aan te sluiten op de BRP heeft dat impact op alle koppelingen. Alhoewel dit feitelijk wel de gewenste eindsituatie is, is het voor de migratie zinvol om de impact van een dergelijke

migratie te beperken. Daarvoor zijn de volgende drie maatregelen hieronder verder uitgewerkt:

- 1. Het hebben van een gegevensdistributiesysteem. De gemeente is hiervoor zelf verantwoordelijk;
- 2. Een centrale component (BGL⁴) die het voor gemeenten (en andere afnemers) gemakkelijker maakt om aan te sluiten op de BRP. Te denken valt aan een synchronisatiefaciliteit of een inverse migratiecomponent (deze zorgt voor conversie tussen LO BRP en LO3). Het programma mGBA onderzoekt nog of een dergelijke component soelaas biedt en welke functionaliteit geleverd moet worden. In feite doelen we hier op de server-side component voor de afname van gegevens van BRP;
- 3. Een lokale BZM-BGL die leveringen vervangt die niet door de BRP zullen worden overgenomen, zoals maatwerk bestandsselecties of bijzondere leveringen die de BRP niet ondersteunt (bijv. aan charitatieve instellingen). In feite doelen we hier op de client-side component voor de afname van gegevens van BRP.

Ad 1. Gegevensdistributiesysteem

Een groot deel van de gemeenten heeft een gegevensdistributiesysteem geïmplementeerd. Hierdoor krijgt iedere gegevensleverancier nog maar één afnemer en iedere afnemer nog maar één gegevensbron. Het gegevensdistributiesysteem maakt gebruik van een gegevensmagazijn waarin zowel de administratieve als geometrische gegevens plus de relaties daartussen in een datamodel worden opgenomen. De gegevens van het gegevensmagazijn worden gesynchroniseerd met en vanuit de bron.

Raadpleeg- en analyseapplicaties maken het mogelijk om de verschillende soorten administratieve en geometrische gegevens aan elkaar te relateren, te analyseren en te presenteren. Het gegevensmagazijn stelt (basis)gegevens beschikbaar voor de frontoffice bijvoorbeeld voor het KlantContactCenter en voor het voorinvullen van webformulieren. Bij veel leveranciers is het datamodel gebaseerd op RSGB. Het huidige RSGB is afgestemd op LO 3.7. Dit moet nog worden aangepast naar LO3.8 en uiteindelijk naar LO BRP. Dit is een actie die bij KING als beheerder van de RSGB moet worden belegd. De verwachting is nu dat het grootste deel en mogelijk alle verstrekkingen conform STUF (en daarmee RSGB) kunnen verlopen. Een analyse moet nog gemaakt worden zodra meer duidelijk is over de compatibiliteit van LO BRP met RSGB en STUF.

Het kan ook voorkomen dat het gegevensmagazijn niet is gebaseerd op het RSGB en er sprake is van een vereenvoudigde vorm waarbij - als het om de GBA gaat - de gegevens uit de persoonslijsten in 'platte' vorm zijn opgeslagen. Verdere analyse is noodzakelijk om de impact op de verschillende datamodellen in beeld te brengen.

De gemeenten die zijn geïnterviewd hebben aangegeven dat ze weliswaar over een gegevensdistributiesysteem beschikken maar dat nog niet alle applicaties die gekoppeld moeten zijn met de GBA dit ook via het gegevensdistributiesysteem laten verlopen. Deze gemeenten hebben aangegeven dat zij de bestaande rechtstreekse koppelingen met de GBA in de komende jaren gaan omzetten naar het gegevensdistributiesysteem. Een aantal gemeenten heeft nog een gegevensdistributiesysteem in gebruik dat door de leverancier niet meer wordt ondersteund vanwege de komst van een nieuw product. Deze gemeenten zullen eerst een nieuw gegevensdistributiesysteem implementeren.

⁴ BGL staat voor Binnengemeentelijke leveringen. Voor de leesbaarheid noemen we de component in dit document BGL, alhoewel het om een generieke component zal gaan die voor alle afnemers ingezet kan worden.

Op het moment dat de gemeente overgaat naar de BRP zullen de dan nog bestaande koppelingen met de GBA opnieuw gelegd moeten worden met de BRP. Voor alle afnemende applicaties die op dat moment niet via een gegevensdistributiesysteem GBA-gegevens ontvangen, zal dan een aparte/eigen koppeling met BRP moeten worden gemaakt. Het aantal koppelingen dat opnieuw gemaakt moet worden, bepaalt de mate van impact voor de gemeente.

Uit interviews en andere contacten van KING met gemeenten en uit cijfers van leveranciers van uitgeleverde gegevensdistributie systemen blijkt ten aanzien van het beschikbaar zijn van een gegevensdistributiesysteem het volgende:

- Een groot deel van gemeenten (71%) beschikt over een gegevensdistributiesysteem.
- De overige gemeenten hebben in hun planning staan om over te gaan op een gegevensdistributiesysteem.
- De verwachting is dat eind 2012 vrijwel alle gemeenten zullen beschikken over een gegevensdistributiesysteem. Deze verwachting is mede gebaseerd op het feit dat in de NUP implementatie ook de bouwstenen om zaakgericht te kunnen werken worden meegenomen en daarvoor is een gegevensdistributiesysteem onontbeerlijk.

KING zal gemeenten adviseren afnemende applicaties aan te sluiten via een gegevensdistributiesysteem. Toch houden we rekening met ongeveer 15% van de gemeenten die nog niet al hun directe applicatie-applicatiekoppelingen zullen hebben opgeruimd.

Veel van bovengenoemde aspecten in het gemeentelijk systeemlandschap vragen om een maatwerk impactanalyse. Immers de situatie per gemeente is vaak verschillend. Voor deze maatwerk impactanalyse zal in de implementatiefase de diagnosetool worden ingezet. Hiermee zijn gemeenten in staat om veel exacter vast te stellen wat de impact van de introductie van de mGBA is op hun gemeente.

Ad 2. Centrale BGL

Het programma onderzoekt momenteel hoe de binnengemeentelijke levering het beste gefaciliteerd kan worden. Daarbij heeft een vooronderzoek plaatsgevonden naar een synchronisatieservice, waarbij gemeenten in staat worden gesteld om een eigen systeem synchroon te houden met de BRP (bijv. een gegevensmagazijn). Nut en noodzaak hiervan moet nader worden vastgesteld. Evenals of een inverse migratiefunctionaliteit (zoals gerealiseerd wordt tussen GBA-V en BRP) ook voor gemeenten soelaas kan bieden. Op basis van dit onderzoek zal het programma een keuze maken welke faciliteiten gerealiseerd zullen worden. De precieze impact op gemeenten kan pas daarna worden bepaald.

Ad 3. Module binnengemeentelijke leveringen (decentrale BGL)

Uit de interviews blijkt dat veel gemeenten zich zorgen maken over de druk die op de BRP zal ontstaan als er veel bestandsselecties worden opgevraagd. Met name rond de verkiezingen maken alle gemeenten selecties op de BRP. Tevens zullen maatwerkselecties mogelijk moeten zijn. De BZM-BGL kan hierin mogelijk uitkomst bieden. Het programma heeft de specificaties hiervan nog niet helder en ook is niet zeker of deze specificaties worden opgesteld. Het hebben van een gegevensmagazijn dat synchroon blijft met de BRP is feitelijk voldoende om te voorzien in de behoefte van

gemeenten voor binnengemeentelijke leveringen. Een evt centrale BGL component moet dan wel voldoende functionaliteit bieden om een dergelijk magazijn synchroon te houden.

Gemeenten pleiten er in elk geval voor dat de voorziening BRP over voldoende capaciteit beschikt om de grote vraag van gegevens te kunnen afhandelen zodat niet zelf voor een alternatief hoeft te worden gezorgd (middels een BRP-Lokaal). De non-functional requirements die het programma opstelt moeten invulling geven aan deze wens.

Kosten

Activiteit / product	Interne / externe kosten	Kosten Indicatie
Vervangen van alle bestaande GBA-koppelingen met BRP-koppeling (evt via gegevensdistributiesysteem)	veelal externe kosten	geen indicatie, sterk afhankelijk van aantal koppelingen
Installatie van gegevensdistributiesysteem indien nog niet aanwezig	veelal externe kosten	geen indicatie
Migratiekosten voor applicatie van oude datamodel naar nieuwe datamodel	veelal externe kosten	geen indicatie, sterk afhankelijk van aantal afnemende applicaties

2.2.2.De Gemeente Als Buitengemeentelijke Afnemer (GABA)

In de autorisatie voor de gemeente als buitengemeentelijke afnemer (GABA) zijn 27 taken beschreven, waarvoor gemeenten in hun rol als afnemer via het GBA-netwerk gegevens kunnen verkrijgen over personen die in andere gemeenten staan ingeschreven. Welke taken een gemeente zelf uitvoert, verschilt en daarmee ook de autorisatie per gemeente. Gemeenten maken voor het verkrijgen van deze gegevens (ad-hoc bevragingen, spontane meldingen en bestandsselecties) gebruik van een aantal voorzieningen.

Bij de start van de implementatie van de BRP is de GBA-V Full Service beschikbaar. Het verkrijgen van gegevens over personen die in een andere gemeente staan ingeschreven, verloopt dan niet meer tussen gemeenten onderling maar via de GBA-V.

Voor gemeenten in de rol van buitengemeentelijke afnemer betekent de overgang naar GBA-V Full Service dat zij voor alle vormen van buitengemeentelijke afname over een GABA autorisatie moeten beschikken. Momenteel is het zo dat de gemeente als buitengemeentelijke afnemer is geautoriseerd om ad hoc vragen te stellen, om afnemersindicaties op persoonslijsten van personen die tot haar doelgroep behoren, te plaatsen en ze krijgt gegevens verstrekt door middel van spontane mutaties. Voor het uitvoeren van een viertal taken namelijk "algemene bijstandswet", "bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen", "bestrijding infectieziekten" en "voorziening gehandicapten" is de gemeente als buitengemeentelijke afnemer bevoegd tot het stellen van ad hoc-adresvragen. KING zal in de voorbereidingsfase in kaart brengen welke autorisaties nog ontbreken en voor overgang geregeld moeten worden.

Voor gemeentelijke samenwerkingsverbanden ligt dit anders.

⁵ Bron: Toelichting op Tabel 35 per 01-08-2011

- Een samenwerkingsverband dat op basis van gedelegeerde bevoegdheden de uitvoering van taken van de aangesloten gemeenten verzorgt, verkrijgt de persoonsgegevens zelfstandig.
- Gemeenten die de bevoegdheden aan een samenwerkingsverband of andere gemeente hebben gemandateerd zijn zelf verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de persoonsgegevens aan dat samenwerkingsverband of andere gemeente.

In het nieuwe stelsel treedt er voor dit tweede type samenwerkingsverband een lacune op als niet alle gemeenten alle andere gemeenten binnen het samenwerkingsverband autoriseren voor het inzien van hun gegevens, dan wel het doen van specifieke bijhoudingstaken.

In het kader van plaatsonafhankelijke dienstverlening is het noodzakelijk dat deze autorisaties landelijk tussen alle gemeenten worden geregeld. Als deze autorisaties door alle gemeenten aan alle gemeenten zijn toegekend, is ook direct het probleem omtrent samenwerkingsverbanden opgeheven, omdat dan elke gemeente in het samenwerkingsverband de gegevens van elke andere gemeente mag zien. Daarnaast mag elke gemeente namens elke andere gemeente bepaalde bijhoudingstaken verrichten.

Kosten

Activiteit / product	Interne / externe kosten	Kosten Indicatie
In kaart brengen benodigde GABA autorisaties	veelal interne kosten	geen indicatie, punt geldt vooral voor samenwerkingsverbanden
Regelen benodigde GABA autorisaties	veelal interne kosten	geen indicatie

2.3. De gemeente als verstrekker

Alhoewel in de vragen in de memo van 10 mei 2011 geen vragen zijn opgenomen die specifiek betrekking hebben op de rol van verstrekker onderkennen we toch een aantal onderwerpen die in dat kader het noemen waard zijn:

- GBA-V Full Service;
- Autorisaties;
- Levering aan derden;
- Rapportages.

Voor elk van deze onderwerpen is hieronder een uitwerking opgenomen waarin de consequenties voor gemeenten met betrekking tot het onderwerp zijn beschreven.

GBA-V Full Service

In het huidige GBA-stelsel verstrekken gemeenten persoonsgegevens aan buitengemeentelijke afnemers. Het verstrekken van deze gegevens verloopt via het GBA-Netwerk maar deels ook via de huidige GBA-V (de ad-hoc bevragingen). De implementatie van de GBA-V Full Service vindt gefaseerd plaats voorafgaand aan de

introductie van de BRP. De GBA-V Full Service vervult uiteindelijk alle taken⁶ die gemeenten nu uitvoeren:

- toekennen van autorisaties
- het plaatsen van afnemersindicaties en
- het verstrekken van gegevens (bevragingen, de spontane meldingen en selecties)

Hierdoor wordt er een volledige ontkoppeling gerealiseerd tussen gemeenten en afnemers. De implementatie van de GBA-V Full Service moet afgerond zijn voor de introductie van de RNI en de RNI zal weer afgerond zijn voor de start van de implementatie van de BRP. Indien de ontwikkeling en implementatie van de GBA-V Full Service (sterk) uitloopt, kan dit uiteindelijk impact hebben op de implementatie van de BRP. Project Migratie bewaakt de planning van deze werkzaamheden en informeert bij dreigende uitloop conform de binnen het programma mGBA vastgestelde rapportagelijnen.

Autorisaties

In het kader van autorisaties kan onderscheid gemaakt worden tussen twee soorten autorisaties. Autorisaties die aan organisaties worden verstrekt en autorisaties die aan personen worden verstrekt. Agentschap BPR en gemeenten autoriseren nu organisaties namens de minister en gebaseerd op wettelijke besluitvorming. Deze vorm van autorisatie zal in zijn geheel komen te liggen bij Agentschap BPR.

Daarnaast vindt autorisatie binnen applicaties plaats op persoonsniveau. Gemeenten zullen medewerkers moeten autoriseren voor de BZM, maar ook voor andere applicaties die gebruik maken van GBA-gegevens. Inhoudelijk verschillen de autorisaties ten opzichte van nu, omdat plaatsonafhankelijk werken in het huidige stelsel niet wordt ondersteund. Hiervoor zullen nieuwe autorisaties moeten worden gemaakt en uitgedeeld. De werkprocessen binnen de gemeente zullen daar op moeten worden aangepast. Tevens zal het LO BRP leiden tot wijzigingen in de inhoud van de gegevens die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de bestaande autorisaties. In de implementatiefase zal KING in het basispakket hiervoor instrumentaria aanbieden aan gemeenten om dit in goede banen te leiden (verder beschreven in de implementatiestrategie).

Levering aan derden

Naast de geautomatiseerde verstrekking aan binnen- en buitengemeentelijke afnemers, verstrekken gemeenten gegevens aan derden (verplichte, bijzondere en vrije derden). De BRP gaat niet in de mogelijkheden voorzien om dit type verstrekkingen te continueren. Gemeenten zullen zelf iets moeten regelen om dit type verstrekkingen te kunnen blijven doen om haar dienstverlening te kunnen waarborgen. Het programma zal zorgdragen voor een koppelvlak waarmee voldoende functionaliteit beschikbaar komt om gemeenten in staat te stellen deze dienstverlening te handhaven.

Rapportages

Gemeenten kunnen in het huidige GBA-stelsel naar eigen behoefte bevragingen doen op de GBA. Denk hierbij aan bevragingen ten behoeve van managementrapportages, maar ook ten behoeve van verkiezingen of rampenbestrijding. Al deze type bevragingen trekken een zware wissel op het BRP-stelsel om meerdere redenen:

1. bevragingen worden regelmatig uitgevoerd;

⁶ Aan de verantwoordelijkheden en bevoegdheden verandert niets. Deze blijven bij de minister.

- 2. bij landelijke gebeurtenissen zoals verkiezingen worden bevragingen in heel Nederland in zeer korte periode tegelijkertijd gevraagd;
- 3. de levering moet erg snel gebeuren.

Gemeenten hebben in interviews aangegeven dat zij twijfels hebben of een landelijk stelsel dit wel aan kan. Gemeenten hebben tevens aangegeven dat dit soort bevragingen voor hen cruciaal zijn. BRP zal in het opstellen van de non-functional requirements daar rekening mee moeten houden.

Los van de twijfels wordt hierboven de aanname gedaan dat de BRP gaat voorzien in dit soort bevragingen. De huidige verwachting is dat de BRP gaat voorzien in een aantal standaard bevragingen, waarbij de vraag openstaat hoe niet-standaard bevragingen worden gefaciliteerd. Mogelijk kan een lokaal gegevensmagazijn (dat synchroon is met de BRP) hier een oplossing in bieden. Daarbij speelt nog wel het vraagstuk omtrent het gebruik van authentieke gegevens. Het gegevensmagazijn is namelijk niet authentiek. Gemeenten zullen dus toestemming moeten krijgen om een dergelijk gegevensmagazijn te gebruiken. Zodra hier duidelijkheid over is, kan de impact nader worden bepaald.

Kosten

Activiteit / product	Interne / externe kosten	Kosten Indicatie
Afgeronde overgang naar GBA-V Full Service	veelal interne kosten	geen indicatie, punt valt buiten scope van implementatie project KING
Nieuwe autorisaties gedefinieerd en ingeregeld	veelal interne kosten	geen indicatie
Vervangende oplossing voor bijzondere leveringen	Afhankelijk van aanbod programma	geen indicatie, afhankelijk van aanbod programma
Borgen van rapportages en andere bestandselecties	Afhankelijk van aanbod programma	geen indicatie, afhankelijk van aanbod programma

2.4. Ontwikkelingen (mogelijk van invloed op implementatie BRP)

Beschrijf de relatie met landelijke ontwikkelingen, maar houd het beperkt tot de essentie: BZM/BRP-implementatie. Maak duidelijk waar keuzes zitten voor gemeenten en wat dit zou betekenen. Zoek naar vereenvoudiging in plaats van stapeling.

Er zijn diverse landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het ICT-landschap binnen gemeenten. Zo zijn er de NUP-projecten, maar ook het verbindend Fundament wat de NUP-projecten in een bredere context van het gemeentelijk systeemlandschap plaatst. De items die relevant zijn voor de implementatie van de BRP worden hieronder beschreven.

Gemeentelijke ambities

Gemeenten hebben diverse thema's die vanuit de organisatie leidend kunnen zijn voor hun prioritering van de ICT-projecten. Door de bezuinigingen hebben veel gemeenten aandacht voor efficiency van de bedrijfsvoering zoals vermindering van de administratieve lasten, vermindering van applicaties, meer gebruik maken van

gemeenschappelijke voorzieningen en processen, etc. Vanuit deze invalshoek is het gebruik van een (midoffice met een) generiek zaaksysteem een logische keuze. Dat maakt de implementatie BRP voor binnengemeentelijke afname in potentie een stuk eenvoudiger. Mede omdat de BZM zaakgericht worden gespecificeerd. In dit kader noemen we de afhankelijkheid die ontstaat met het NUP programma. Afhankelijk van de snelheid waarmee gemeenten (mede in het kader van het NUP programma) zaakgericht werken introduceren (of verder uitbreiden) zal de BRP implementatie eenvoudiger worden.

Andere basisregistraties

Voor de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) is de gemeente per 1 juli 2011 wettelijk verplichte bronhouder. Dat houdt in dat vanaf dat moment de BAG leidend is en de GBA afnemer is voor adressen. De GBA wordt verrijkt met vier extra gegevens uit de BAG. Afgesproken is dat de gemeenten voor 1 november 2011 ervoor zorgdragen dat de adressen uit de BAG (inclusief de vier nieuwe gegevens) in de GBA zijn overgenomen (initiële vulling) en vanaf dat moment de adresgegevens van de GBA worden gesynchroniseerd met die uit de BAG. Hiervoor is het noodzakelijk dat gemeenten de van belang zijnde werkprocessen hierop tijdig aanpassen en daar waar de gemeente dit geautomatiseerd wil ondersteunen, zorgt voor een tijdige implementatie van de koppeling tussen de GBA en de BAG. Aangezien deze datum twee jaar van de beoogde startdatum van de implementatie van de BRP ligt, is de verwachting dat de implementatie van de BAG geen invloed heeft op de implementatie van de BRP. De mate van impact van de wijziging van het datamodel van de BRP op de BAG moet nog nader worden onderzocht. Dit vindt plaats in de voorbereidingsfase vanuit het project implementatie.

De Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ) dient uiterlijk 1 januari 2012 gekoppeld te zijn aan de BAG en GBA. Om dit te kunnen bereiken is een synchronisatieslag gaande zodat na 1 januari 2012 de WOZ gevoed wordt door de BAG. Uit de eerste resultaten blijkt dat er een noodzakelijke kwaliteitsslag gemaakt moet worden. De datum 1 januari 2012 ligt voor de implementatiedatum van de BRP en zou idealiter geen effect hoeven te hebben op de implementatie van de BRP. Het is nog niet duidelijk of de noodzakelijke kwaliteitsslag voor 1 januari 2012 afgerond kan zijn. Dat betekent dat dit capaciteit kan blijven vragen van dezelfde ICT-resources in gemeenteland als nodig is voor de implementatie van de BRP. Dit punt zal ook onderdeel uitmaken van de evaluatie van de implementatie aanpak die tijdens de aansluitperiode van de koplopers zal plaatsvinden.

Ontwikkeling Diginetwerk

Bij de overgang naar BRP krijgen gemeenten te maken met een toename van het netwerkverkeer dat via het Diginetwerk naar de BRP gaat. Aansluiting op het Diginetwerk verloopt altijd via een koppelnetwerk. Voor veruit de meeste gemeenten zal dit het koppelnetwerk van Gemnet zijn. Alle gemeenten beschikken nu al over een aansluiting op Gemnet. Gemnet biedt daarop een dienst aan voor aansluiting op Diginetwerk. Naast Gemnet zijn er ook andere aanbieders van een dergelijke aansluiting. Gemeenten kunnen daar op dit moment nog niet op worden aangesloten omdat dit besloten koppelnetwerken zijn waar gemeenten geen toegang tot hebben (afgezien van gemeenten die hebben meegedaan aan de aanbesteding van OT2006, zij hebben toegang tot het koppelnetwerk OT-wolk). Mogelijk dat er meerdere toetreders zullen komen die diensten aanbieden voor een aansluiting op Diginetwerk. Gemeenten moeten in ieder geval een aansluiting

hebben (aangevraagd) op Diginetwerk, deze kunnen gemeenten aanvragen bij een leverancier van een koppelnetwerk, zoals Gemnet.

Ook als gemeenten een aansluiting op Diginetwerk hebben, zullen gemeenten moeten zorgen voor voldoende bandbreedte. Aansluiting op Diginetwerk en het verkrijgen van voldoende bandbreedte betekent twee aanvragen. Beiden moeten voor overgang naar BRP zijn ingeregeld.

Om een exact beeld te krijgen van de huidig beschikbare en toekomstig benodigde bandbreedte zal KING in overleg met het Programma daarvoor richtlijnen opstellen. KING zal één fte met kennis over technische netwerken opnemen in de implementatieondersteuning om gemeenten te ondersteunen tijdens hun voorbereidingsfase.

Ontwikkeling Digikoppeling

In de Programmastartarchitectuur mGBA Versie 1.3, 23 maart 2010, pag. 55 is de volgende afspraak opgenomen:

Voor de communicatie van systemen met de koppelvlakken van het BRP-stelsel wordt – waar mogelijk – gebruik gemaakt van Digikoppeling en StUF

Digikoppeling is de 'postbode' voor de overheid. Digikoppeling bestaat uit een set standaarden voor elektronisch berichtenverkeer tussen overheidsorganisaties. Eén van de standaarden die we in dit kader noemen is de EBMS standaard. Dit is de standaard die wordt gebruikt voor asynchroon verkeer (spontane meldingen, of bijv een synchronisatie service). Deze standaard is binnen het GBA stelsel ook toegepast ten behoeve van de uitwisseling van terugmeldingen met Digimelding (voorheen TerugMeldFaciliteit). Op 25 januari 2011 is in de stuurgroep Digimelding een notitie aangeboden met een evaluatie van de eerste versie van Digimelding. Daarin is ten aanzien van de techniek de volgende zinsnede opgenomen:

Digikoppeling kent een standaard voor synchroon berichtenverkeer (WUS) en een standaard voor asynchroon verkeer (EBMS). EBMS wordt door enkele organisaties genoemd als een moeilijke te gebruiken standaard. WUS wordt verkozen boven EBMS.⁷

Deze aanbeveling is gedaan, maar er is niet op doorgepakt. Dat betekent dat ook gemeenten te maken krijgen met EBMS als protocol voor spontane meldingen. Gezien de ervaringen met dit protocol kan dat leiden tot lange ontwikkeltijden bij leveranciers. KING zal samen met het programma mGBA in overleg met Logius bekijken of het mogelijk is de reliable WUS standaard te hanteren in plaats van EBMS.

Kosten

Activiteit / product	externe / interne kosten	Kosten indicatie
Voldoende bandbreedte	extern	Zie paragraaf 2.1
Aansluiting op Diginetwerk	extern	Zie paragraaf 2.1

⁷ Bron:

https://wiki.noiv.nl/xwiki/bin/download/Stelselhandboek/Documenten+Stuurgroep+Digimelding+25+januari+2011/evaluatiedigimeldingbijlage2.pdf

2.5. Hybride periode

Wat houdt de hybride periode in en wat is de impact van de hybride periode voor het gemeentelijk domein?

De hybride periode staat voor de periode van drie jaar (juni 2013 - juni 2016) waarin sommige gemeenten al wel op de BRP over zijn en andere niet. Gemeenten (en afnemers) zullen geen last hebben van tempoverschillen in de aansluiting op de centrale voorzieningen van de BRP. Ongeacht het moment in deze hybride periode vindt altijd een correcte vertaling plaats van berichten tussen gemeenten en afnemers en tussen gemeenten onderling. Daarmee lijkt het voor een LO3-gemeente alsof alle gemeenten nog LO3 zijn en voor een LO BRP alsof alle gemeenten al LO BRP zijn. Een gemeente die nog niet is gemigreerd, houdt de gegevens bij in de eigen GBA-applicatie, synchroniseert zijn lokale GBA-database met GBA-V, verkrijgt gegevens (ad-hoc, spontaan en selecties) voor buitengemeentelijke afname via de GBA-V en maakt voor het berichtenverkeer tussen gemeenten onderling die nog niet zijn gemigreerd gebruik van het GBA-netwerk. Gemeenten die over zijn naar de BRP kunnen volledig terecht bij de BRP voor zowel bijhoudingen als verstrekkingen. De door het programma mGBA te ontwikkelen migratievoorzieningen zorgen er op de achtergrond voor dat gemeenten met elkaar kunnen blijven communiceren ongeacht of deze nog op de huidige wijze bijhouden en verstrekken of al zijn aangesloten op de BRP.

Impact op gemeenten die nog niet zijn gemigreerd

Gemeenten die nog niet zijn gemigreerd zullen zo min mogelijk hinder ondervinden van het feit dat andere gemeenten al over zijn op de BRP. Alle functionaliteit blijft beschikbaar. Autorisatieregels die in de GBA-V gelden, zullen ook gelden in de BRP.

Ook ten aanzien van de conversie van LO 3 naar LO BRP en weer terug zal voor de gemeente weinig impact te verwachten zijn. Hoewel bij die conversie niet alle gegevens geconverteerd kunnen worden zorgen de migratietools ervoor dat de niet geconverteerde gegevens wel worden vastgehouden, zodat ze bij een volgende conversie wel weer gekoppeld kunnen worden. Er gaat in die zin in beide werelden dus niets 'verloren'.

Impact op gemeenten die al wel zijn gemigreerd

Eén van de doelstellingen van het programma is om er voor te zorgen dat burgers plaatsonafhankelijke dienstverlening kunnen krijgen. Dat wil zeggen dat andere gemeenten dan de gemeente waar de burger staat ingeschreven, gegevens aan deze burger kunnen verstrekken. En indien de wet dat gaat toestaan ook beperkt mutaties kunnen doorvoeren op de gegevens in de BRP. Tijdens de hybride periode zal plaatsonafhankelijke dienstverlening alleen kunnen worden aangeboden door gemeenten die al over zijn op de BRP. Een gemeente die nog geen aansluiting heeft op de BRP, heeft namelijk ook nog geen Burgerzaken Module waarmee hij mutaties kan doorvoeren of plaatsonafhankelijke verstrekkingen kan doen. De LO3-gemeenten zullen op de oude manier mutaties toesturen aan de LO BRP-gemeenten die op BRP zijn aangesloten. Die 'nieuwe' gemeenten zullen nog zelf de mutaties moeten accorderen en doorvoeren.

Overigens is voor de situatie met plaatsonafhankelijk bijhouden nog niet vastgesteld of en hoe dit zal plaatsvinden. Op dit punt moet eerst duidelijkheid komen in de nieuwe wet. (zie ook paragraaf 2.1)

Voor de implementatie-aanpak betekent het voorgaande dat gemeenten mogelijk twee werkwijzen moeten blijven ondersteunen. Een werkwijze waarbij mutaties niet meer geaccordeerd worden (indien de nieuwe wet dit faciliteert) en een werkwijze waarbij

accordering nog wel plaatsvindt. Dit wordt in de implementatieondersteuning van KING gefaciliteerd door middel van een goede instructie voor medewerkers. De verwachting is dat de impact op gemeenten minimaal zal zijn. Mede omdat het programma middels migratievoorzieningen dit zoveel mogelijk zal afschermen voor gemeenten. Ook zal binnen het programma in samenspraak met KING nagedacht moeten worden over communicatie richting burgers.

Kosten

Activiteit / product	externe / interne kosten	Kosten indicatie
Inregelen nieuwe werkwijze voor ontvangst	intern	geen indicatie
mutaties		

2.6. Migratievoorzieningen

Wat doen de migratievoorzieningen? Moeten gemeenten daar wat mee?

Er worden op dit moment door het programma drie migratievoorzieningen voorzien:

- 1. GBA-V uitbreidingen
- 2. Interstelselcommunicatie
- 3. Gemeentelijke gegevensoverdracht

Hieronder kort een beschrijving.

Ad 1. GBA-V uitbreidingen

Het programma is verantwoordelijk voor diverse uitbreidingen op GBA-V. Een belangrijke daarvan betreft de implementatie van GBA-V Full service. In het kort komt het erop neer dat met Full Service alle verstrekkingen namens de Minister via de GBA-V gaan verlopen. Er zal dus ten aanzien van het verstrekken van persoonsgegevens geen directe communicatie meer zijn tussen gemeenten en afnemers.

Verder zorgt het programma voor koppelvlakken binnen de GBA-V om te kunnen communiceren met de BRP. Ook zorgt het voor exportfunctionaliteit van protocolleringsgegevens en voor de nodige aanpassingen ter ondersteuning van LO3.8.

Ad 2. Interstelselcommunicatie

Onder de voorziening ten behoeve van Interstelselcommunicatie vallen diverse componenten die zorgen voor de synchronisatie tussen BRP en GBA-V en voor de initiële vulling van de BRP. Ook wordt gezorgd voor een component die de juistheid en volledigheid controleert tussen de beide systemen (consistentie check). Om ervoor te zorgen dat gemeenten tijdens de hybride periode geen last hebben van het feit dat er nog twee stelsels zijn, wordt gezorgd voor een component voor de communicatie tussen gemeenten in verschillende stelsels.

Voor gemeenten zijn geen van de hierbovengenoemde componenten direct zichtbaar. Indirect hebben gemeenten er wel mee te maken. De componenten zorgen stuk voor stuk ervoor dat de impact van de hybride periode bij gemeenten minimaal is. Uit interviews blijkt dat gemeenten zich zorgen maken over de kwaliteit van de vertaalslag tussen LO 3 en LO BRP (en vice versa) en eventuele consequenties die de vertaalslag met zich meebrengt. Binnen het programma mGBA is de kwaliteit van deze vertaalslag en de consequenties ervan een expliciet aandachtspunt. Verschillende onderzoeken zijn

en worden nog uitgevoerd waarbij alle relevante partijen, waaronder gemeenten, betrokken zijn om tot een zo optimaal mogelijke vertaalslag te komen.

Ad 3. Gemeentelijke gegevensoverdracht

Bij de initiele vulling van de BRP worden de zogeheten aangehaakte gegevens niet gemigreerd naar de BRP. Het gaat hier om gegevens die wel middels de huidige lokale GBA worden bijgehouden, maar geen deel uitmaken van de BRP-gegevensset.

Ook kan het zijn dat er gegevens niet in de GBA-V zijn opgenomen die daar eigenlijk wel in thuis horen: gegevens, met name historische gegevens, die in het verleden niet zijn gemigreerd naar GBA-V, maar nog wel in het Burgerzakensysteem zitten. Deze zullen, als ze niet worden gemigreerd, in de BRP niet meer zichtbaar zijn. Deze problematiek maakt onderdeel uit van het onderzoek Gemeentelijke gegevensoverdracht dat op 27 september 2011 door het programma wordt afgerond. Daarin zal duidelijk moeten worden hoe het mogelijk niet kunnen migreren van de genoemde gegevens kan worden opgelost. Daarbij wordt sterk gekeken naar onderzoeken die al zijn gedaan in het kader van bijv. RNI.

Afhankelijk van de resultaten zullen gemeenten met hun leverancier afspraken moeten maken over hoe om wordt gegaan met gegevens die niet zondermeer in de BRP kunnen worden overgenomen. Een gegevensmagazijn (of kernregistratie) biedt daarin een mogelijke oplossing, maar het kan ook zo zijn (hetgeen bij RNI het geval is) dat gemeenten voor de aansluiting op de BRP nog verbeteracties moeten uitvoeren om de gegevens toch te kunnen migreren.

Kosten

Activiteit / product	externe / interne kosten	Kosten indicatie
oplossing beschikbaar maken voor niet	intern	geen indicatie
gemigreerde gegevens naar het BRP		

Wat betekent de komst van GBA-V Full Service voor gemeenten? Wanneer gaat dit gebeuren en op welke wijze? Wat moet de gemeente hiervoor doen?

De betekenis van GBA-V Full Service voor gemeenten is reeds behandeld binnen de rol van gemeenten als buitengemeentelijk afnemer en verstrekker. Daarnaast is het belangrijk op te merken dat de inbedding van de GBA-V Full Service (FS) valt onder verantwoordelijkheid van Agentschap BPR, gemeenten zijn hiervoor niet verantwoordelijk.

Met de komst van de GBA-V Full Service wordt voor gemeenten de migratie naar BRP vereenvoudigd. Immers een deel van de migratie die nodig is voor migratie naar de BRP is daarmee uitgevoerd. Gemeenten zullen een deel van de verstrekkingen die zij deden niet langer zelf hoeven uit te voeren. Of de functionaliteit ten behoeve van de verstrekkingen helemaal dekkend zal zijn, is nog niet duidelijk. Ook bij de overgang naar de BRP is dus niet gegarandeerd dat de gemeente de volledige functionaliteit behoudt die ze nu heeft. KING zal in het basispakket middelen ter beschikking stellen in de voorbereidingsfase waarmee een gemeente een inventarisatie kan maken van de voor die gemeente specifieke functionaliteit (denk daarbij bijv. aan maatwerkselecties op eigen bestanden)

Kosten

De kosten in verband met de GBA-V Full Service vallen buiten de scope van het programma.

Beschrijf de afhankelijkheden met de bouw van GBA-V Full service, BRP en migratievoorzieningen, de ontwikkeling van de BZM-modules, etc. Wanneer zijn de gemeenten aan zet? Wat is een geschikt startmoment? Op welke wijze kan kennisopbouw plaatsvinden?

Een gemeente die wil migreren zal een aantal zaken geregeld moeten hebben alvorens de stekker uit het eigen Burgerzakensysteem te trekken. Hoe eerder een gemeente start met de voorbereiding en realisatie van deze taken hoe beter. Het is zaak dat gemeenten met onderstaande activiteiten rekening houden in capaciteitsplanning en begroting.

Met de kennis van nu komen we tot de volgende opsomming:

- 1. De gemeente is gekoppeld aan Diginetwerk;
- 2. Er is voldoende bandbreedte beschikbaar (hoeveelheid bandbreedte is afhankelijk van het aantal inwoners van een gemeente, van de af te nemen diensten en gebruikte toepassingen);
- 3. De BZM zijn beschikbaar en gekoppeld aan de BRP;
- 4. De binnengemeentelijke afnemers zijn direct of via een gegevensdistributiesysteem of gegevensmagazijn gekoppeld aan de BRP;
- 5. Alle buitengemeentelijke verstrekkingen lopen via de GBA-V Full Service en/of de BRP (zowel ad-hoc, spontane leveringen als bestandsselecties);
- 6. Niet-migreerbare gegevens zijn migreerbaar gemaakt, of er is een alternatieve oplossing;
- 7. De eigen database is actueel gesynchroniseerd met de BRP;
- 8. Er zijn binnen de gemeente nieuwe procedures beschreven op basis van de nieuwe wet BRP;
- 9. Autorisaties op basis van gemeentelijke verordeningen moeten zijn ingeregeld;
- 10. Autorisaties op het gebruik van de BZM zijn ingeregeld;
- 11. De medewerkers zijn opgeleid, zowel op procesniveau als op systeemniveau;
- 12. Er zijn binnen de gemeente backupprocedures of -systemen ingeregeld in geval van calamiteiten met de verbinding met BRP;

Al deze punten (met uitzondering van 5, 7) vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het afronden van deze punten markeren het moment dat gemeenten kunnen starten met het gebruik van de BRP en de BZM.

Kennisopbouw vindt voornamelijk plaats binnen het implementatieproject, zowel het progamma als KING dragen zorg voor het borgen van de opgedane kennis tijdens het project. De kennis wordt ter beschikking gesteld via o.a. de websites moderniseringgba.nl en operatiemgba.nl.

Kosten

Voor elk van bovenstaande punten is in de bovenstaande paragrafen input gegeven voor een kosten-batenanalyse.

3. Het BRP-project

3.1. Gemeentelijke situaties

Welke gemeentelijke situaties op hoofdlijnen kun je onderscheiden? Welke oplossingsrichtingen zijn denkbaar?

Hoewel iedere gemeente uniek en autonoom is, kiezen we een zo eenvoudig mogelijke clustering. We maken voor de implementatie onderscheid tussen twee soorten gemeenten.

- 1. Gemeenten waarbij alle binnengemeentelijke afnemers op het Burgerzakensysteem zijn aangesloten via een centrale component zoals een gegevensmagazijn of gegevensdistributiesysteem
- 2. Gemeenten waarbij één of meerdere binnengemeentelijke afnemers direct zijn aangesloten op het Burgerzakensysteem.

De reden van deze clustering is dat het wel of niet hebben van één of meerdere binnengemeentelijke afnemers die direct zijn aangesloten op het Burgerzakensysteem een significant verschil maakt voor de benodigde aanpak bij de migratie en de implementatie. Voor cluster-2-gemeenten zal de aanpak erop gericht zijn gemeenten te stimuleren het systeemlandschap eerst te vereenvoudigen alvorens over te stappen op BRP. Gemeenten die toch niet willen of kunnen overstappen op een gegevensdistributiesysteem, kunnen op eigen kosten extra expertise van of via KING inhuren voor ondersteuning bij de migratie (dit kunnen uiteraard ook gecertificeerde eadviseurs zijn die de gemeente zelf inhuurt).

Deze clustering resulteert in de mogelijkheid om een uniforme aanpak te hanteren. Het enige verschil dat daar in zal worden aangebracht is het feit of gemeenten aangeven dat zij zelf de migratie en implementatie kunnen ondersteunen, of dat zij ondersteuning van KING verwachten. Een keuze tussen een basispakket en een pluspakket. De inhoud van het basispakket en pluspakket is verder uitgewerkt in de implementatiestrategie.

3.2. Risico's, risico-reductie en verantwoordelijkheid

Wat zijn risico's? Waar zitten onduidelijkheden in verantwoordelijkheid? Op welke wijze zijn risico's te reduceren?

Het uitvoeren van een risicoanalyse maakt onderdeel uit van het werkplan dat KING in opdracht van de programmastuurgroep mGBA oplevert. Deze risicoanalyse bevat een omschrijving van het risico, de mate van impact, de kans van optreden en de mitigerende maatregel om te voorkomen dat het risico optreedt.

Dit werkplan wordt geïntegreerd opgenomen in het faseplan Voorbereidingsfase deel I van het project implementatie. Dit document wordt met het verzoek tot vaststelling ingediend in de projectstuurgroep Implementatie en Migratie op 20 september 2011.

3.3. De rol van de leverancier

Wat is de rol van leveranciers in het geheel? Waar zouden zij een rol moeten spelen? Welke verwachtingen zijn daarbij?

Uit de interviews met gemeenten blijkt dat over het algemeen de gemeente een helder beeld heeft van de rol van de leverancier. Leveranciers zijn, volgens gemeenten, in dit implementatietraject verantwoordelijk voor de technische realisatie van de aansluiting op BRP en de koppeling BRP naar gegevensmagazijn/gegevensdistributiesysteem of andere applicaties. Daarnaast verzorgen zij de opleiding van de medewerkers voor de nieuwe applicaties. Of ondersteunen die opleiding als gemeenten ervoor kiezen deze zelf te verzorgen. De leveranciers ondersteunen de gemeenten en helpen bij de uitrol.

Wat een aantal gemeenten verder aangeeft, is dat ze ook heldere communicatie verwacht van de leveranciers over functionaliteiten van de BZM en de planning. Gemeenten zijn van mening dat zij samen met de leveranciers verantwoordelijk zijn voor de implementatie. Feitelijk is het zo dat gemeenten hiervoor zelf verantwoordelijk zijn. Maar gemeenten vragen om een coöperatieve houding van leveranciers waardoor er ruimte ontstaat voor gemeentelijke inbreng en gemeenten niet het gevoel van "over de muur gooien" krijgen.

De ondersteuning van KING naar gemeenten en naar de leveranciers zal voornamelijk bestaan uit informatievoorziening: informatie over functionele ontwerpen, technische specificaties en planning. Daarbij is het van belang dat leveranciers op tijd worden geïnformeerd. Het contact met de leveranciers zal worden geïntensiveerd. KING stelt een technisch en een inhoudelijk specialist aan die deze contacten onderhouden. Daarnaast worden er specifiek leveranciersbijeenkomsten georganiseerd. Het doel is om in samenspraak met leveranciers te komen tot een optimale ondersteuning van gemeenten. Leveranciers zijn daarbij enerzijds bron van informatie voor KING, anderzijds zijn ze indirect (via de gemeente) afnemer van diverse ondersteuningsproducten. Leveranciers kunnen ook helpen in het zo efficiënt mogelijk vormgeven van de implementatie. KING zal in de contacten met leveranciers daar op sturen.

4. Impact op burgerzakenprocessen

4.1. Consequenties van de nieuwe wet BRP

Wat zijn de consequenties van de nieuwe Wet? Wat zou plaatsonafhankelijke dienstverlening betekenen? Wat moet er gebeuren met autorisaties?

Het moderniseren van de GBA en het aanpassen van de wet waardoor plaatsonafhankelijke dienstverlening mogelijk wordt (onder voorbehoud van de definitieve wet BRP), heeft waarschijnlijk impact op de burgerzakenprocessen.

Bijv. bij een huwelijk tussen twee personen uit verschillende gemeenten in een andere gemeente, is de gemeente waarin het stel trouwt, verplicht de andere gemeenten hiervan op de hoogte te stellen. In de nieuwe situatie zal de gemeente, waarin het stel trouwt, in technische zin zelf de bijhouding kunnen doen. De andere twee gemeenten kunnen vanuit de BRP dan de gewijzigde gegevens betrekken.

Het is nog niet helder of en hoe dit proces precies gaat veranderen. De wet BRP moet plaatsonafhankelijke dienstverlening mogelijk maken, maar invulling wordt gegeven via de lagere regelgeving zoals een Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) of ministriële regelgeving. Op dit moment is niet bekend welke diensten plaatsonafhankelijk aangeboden gaan worden. Aangeven wat de werkelijke impact wordt, is daarom op dit moment nog niet mogelijk.

Wel kan aangegeven worden dat in geval van plaatsonafhankelijke dienstverlening (verstrekkingen en bijhoudingen) het noodzakelijk is dat alle gemeente elkaar autoriseren voor deze verstrekkingen en bijhoudingen. Hiervoor zijn van alle gemeenten mandaatbesluiten nodig.

4.2. Gemeente als beheerder en bronhouder

Wat betekenen BZM en BRP voor verantwoordelijkheid als bronhouder? Verandert de verantwoordelijkheidsverdeling?

Uitgangspunt in het wetsvoorstel BRP is dat er niets verandert in de verantwoordelijkheidsverdeling. De minister blijft verantwoordelijk voor het uitdelen van de autorisaties. De gemeenten blijven verantwoordelijk als bronhouder voor de bijhoudingen van de gegevens van hun eigen ingezetenen. Tot op heden is dit uitgangspunt niet veranderd in het huidige wetsvoorstel. Dit zou ook in lijn zijn met de behoefte van gemeenten om als bronhouder verantwoordelijk te blijven.

Wat is (voor een individuele gemeente) exact het moment dat gesproken kan worden van BRP als authentieke bron? En hoe verhoudt zich dat tot een initiële vulling van BRP vanuit GBA-V?

Hoewel direct na de initiële vulling de data van de GBA-V ook in de BRP beschikbaar zal zijn, is het noodzakelijk dat bij de daadwerkelijke overgang van een gemeente op de BRP de GBA-V voor die gemeente gevuld is met de meest actuele data en dat de gemeente bevestigt dat de inhoud van GBA-V op het moment van overgaan naar BRP de juiste

inhoud heeft. Vanaf het migratiemoment zal die data ook beschikbaar zijn in de BRP en kan de lokale GBA uitgezet worden.

Vanaf het moment dat de lokale GBA is uitgezet, zullen gemeenten niet langer gebruik kunnen maken van hun lokale data als zijnde de authentieke bron. Een eventuele kopie die nog wel lokaal staat, is niet meer authentiek. Dit laatste punt heeft mogelijk grote impact. Dit moet duidelijk worden zodra helder is of gemeenten een lokale kopie mogen gebruiken in plaats van de authentieke gegevens uit de BRP. Zo niet dan is de impact groot. Elders in dit document is op diverse plekken beschreven dat een lokale kopie van de BRP een maatregel is voor impact die ontstaat als gevolg van de introductie van de BRP. Een dergelijke kopie moet wel aan bepaalde eisen voldoen. De inhoud van de kopie mag bijvoorbeeld pas worden veranderd nadat BRP de wijziging heeft geaccepteerd en correct doorgevoerd. De kopie kan derhalve niet gebruikt worden om mutaties in bij te houden die nog niet in de BRP zijn opgenomen (bijv. tijdens een storing in de verbinding met de BRP). Ook zal de kopie moeten voldoen aan protocolleringseisen.

Overigens is de problematiek rondom gebruik van niet authentieke gegevens niet nieuw. Ook nu worden GBA-gegevens binnen organisaties via één centraal systeem doorgeleverd aan andere systemen. De Belastingdienst is daarvan een goed voorbeeld. Alhoewel het streven zou moeten zijn alle bevragingen direct bij de bron (BRP) te doen, moet ook geconstateerd worden dat in het huidige systeemlandschap dat niet altijd direct na overgang naar de BRP mogelijk is.

Wat betekent het voor gemeenten dat BRP centraal wordt beheerd?

De komst van BRP betekent dat gemeenten niet meer de gegevens van hun eigen inwoners in technische zin beheren. Inhoudelijk zijn zij echter nog steeds bronhouder en daarmee functioneel beheerder van de gegevens.

Het is daarom voor gemeenten van groot belang dat ze goed kunnen beschikken over de gegevens. Het is van groot belang dat de verstrekkingenfunctionaliteit van de BRP voldoet aan de behoeften van gemeenten, zodat zij snel en gemakkelijk kunnen beschikken over de gevraagde gegevens. Denk daarbij aan bepaalde selecties, doelgroepen etc. Agentschap BPR zal adequate maatregelen moeten treffen om continuïteit van de eigen dienstverlening te kunnen borgen. Gemeenten zullen moeten zorgen voor een goed werkende externe netwerkverbinding, die noodzakelijk is om met BRP te kunnen werken. Er zitten echter ook voordelen aan het centrale beheer. Gemeenten ervaren een mindere beheerlast, omdat een deel van de ICT niet meer door hen beheerd hoeft te worden.

4.3. Impact op de interne gemeentelijke organisatie

Wat is de impact voor medewerkers? Welk deel van de gemeentelijke organisatie wordt (echt) geraakt door de implementatie? Welke doelgroepen (soorten gebruikers) zijn te onderscheiden? Wat is de verandering? Wat is de zwaarte daarvan?

Ook deze vraag is tijdens de interviews aan de orde geweest. Een enkele gemeente geeft aan dat de impact op dit moment moeilijk in te schatten is omdat over een aantal zaken, zoals lokale BRP en uitval BRP, nog geen uitspraken zijn gedaan.

De overige geïnterviewde gemeenten schatten de impact als volgt in:

- De grootste impact wordt verwacht bij de medewerkers van Burgerzaken en/of medewerkers die werkzaam zijn in de frontoffice. De nadruk komt vooral te liggen op de bijhoudprocessen en de binnengemeentelijke levering.
- Medewerkers van de afdeling burgerzaken/publiekszaken zullen met de komst van de BZM te maken krijgen met andere interfaces en een aantal andere procedures.
 De frontoffice-medewerkers zullen instructies/opleiding nodig hebben om met de nieuwe applicatie (BZM) te kunnen werken. Ook gemeentelijke afnemers zullen met een nieuwe viewer te maken krijgen.
- Hoe groot de impact is, hangt ook af van het aantal op te leiden medewerkers en van het aantal gewijzigde processen. Het maakt een groot verschil of er 50 medewerkers moeten worden opgeleid of 500 medewerkers.
- Daarnaast zal een aantal procedures veranderen omdat met de mogelijkheid voor plaatsonafhankelijke bijhouding gemeenten de gegevens van burgers die ingeschreven staan in een andere gemeente kunnen muteren. In dat geval zullen van alle gemeenten hiervoor mandaatbesluiten nodig zijn.
- Voor beheerders zal het beheer van de GBA-databases verdwijnen. De GBA wordt vervangen door een centraal beheerde BRP.
- Er zullen door de komst van de BRP en de BZM nieuwe en andere autorisaties moeten worden aangemaakt. Zie paragraaf 3.1 voor de specifieke impact.
- Ook is de afhankelijkheid van een landelijke serviceorganisatie van impact voor de beheerders. Nu het beheer centraal wordt geregeld, zal het incidentenbeheer en inspraak op de werking van de voorziening anders worden georganiseerd. Hiervoor zullen nieuwe procedures gemaakt moeten worden. Een aantal van de geïnterviewde gemeenten gaat ervan uit dat er een landelijke beheerorganisatie wordt ingericht waarin de gemeenten zijn vertegenwoordigd (bijhouders- en afnemersoverleg).

5. Samenvatting

- Beschrijf 'het grote plaatje'. Wat staat gemeenten straks te wachten?
 Waar moet het rijk rekening mee houden? En wat zijn de risico's voor bijvoorbeeld afnemers?
- Redeneer vanuit de doelstelling van het programma. Welke resultaten zijn nodig om die te realiseren? Wat is er straks beschikbaar voor welke doelgroep? (de burger kande medewerker burgerzaken kanetc).
- Breng samenhang in de nu als opsomming genoemde aspecten. Beschrijf
 in samenhang de impact voor de gemeenten. Wat moeten gemeenten
 doen? Wat zijn (volgens huidige inzichten) de chronologische stappen die
 een gemeente moet doorlopen voor een succesvolle overgang naar de
 BRP? Wat is de zwaarte? Waar worden problemen voorzien? Welke
 competenties x capaciteit heeft de gemeente indicatief nodig voor een
 succesvolle overgang?
- Geef antwoorden, in plaats van meer vragen op te werpen. Waar na kort onderzoek – nog geen antwoord mogelijk is, geef dan aan welke aanpak nodig is om antwoord te krijgen en adresseer dit.

Betere dienstverlening aan de burger staat al jaren centraal. Verschillende programma's en projecten beogen een bijdrage te leveren aan een verbetering van de dienstverlening aan de burger. Zo ook het programma mGBA.

In de visie van het programma is de modernisering van de gemeentelijke basisadministratie (mGBA) een noodzakelijke stap in positioneren van de GBA als onmisbare en toekomstbestendige basisregistratie in de informatievoorziening van de Nederlandse overheid.

Voor de modernisering van de GBA zijn de volgende doelstellingen geformuleerd (programmaplan 1.0 webversie. 100209):

- GBA als spil in de identiteitsinfrastructuur;
- Verhogen van de snelheid van het berichtenverkeer en de toegankelijkheid van de gegevens;
- Flexibeler en goedkoper aanpassen van de GBA en van burgerzakensystemen;
- Betere gegevenskwaliteit en minder complexe bijhouding;
- Mogelijk maken van plaatsonafhankelijke dienstverlening door gemeenten;
- Beter faciliteren van gemeentelijke samenwerking (shared services);
- Expliciet toepassen van e-overheidsstandaarden.

5.1. Wat moeten gemeenten doen?

Om deze doelstellingen te behalen, hebben alle betrokken organisaties hun taak. Ook gemeenten moeten aan de slag. De modernisering GBA betekent voor gemeenten dat:

- ze afscheid nemen van hun huidige Burgerzakensysteem;
- ze voortaan persoonsgegevens bijhouden, afnemen en verstrekken vanuit één landelijke database (de nieuwe Basisregistratie Personen – BRP);
- ze zelf dienen te zorgen voor een nieuw softwaresysteem, aangeduid met de term Burgerzaken Modules;

 het LO verandert, waardoor en een nieuwe gegevensset en berichtenstructuur ontstaat.

Bovenstaande taken hebben consequenties voor gemeenten. In technische zin moeten gemeenten het volgende regelen.

- Het huidige Burgerzakensysteem wordt uitgefaseerd en er vindt migratie plaats naar de BRP;
- Optionele modulen uit het burgerzakensysteem die niet in de BZM zitten moeten geborgd blijven binnen de gemeenten.
- Om gegevens te kunnen bijhouden in de BRP worden nieuwe Burgerzaken Modules ontwikkeld die gemeenten moeten verwerven;
- Omdat BZM uitgaan van de beschikbaarheid van een zakenmagazijn, zal de gemeente een dergelijk magazijn moeten hebben.
- Om gegevens af te nemen en te gebruiken in de processen is een koppeling met BRP nodig. Afhankelijk van de inrichting van het systeemlandschap van een gemeente zullen één of meer koppelingen nodig zijn;
- Om de koppelingen te kunnen leggen is een koppeling met Diginetwerk nodig en moet voldoende bandbreedte beschikbaar zijn;
- Het leveren van gegevens aan BRP. De huidige migratiestrategie is gericht op een initiële vulling van de BRP vanuit de GBA-V;
- Nu worden gegevens vanuit de GBA-V aan anderen geleverd. Daarnaast levert de gemeente in het huidige GBA stelsel ook gegevens aan derden buiten de GBA-V om. Als BRP niet alle gegevensleveringen overneemt zal de gemeente zelf een oplossing moeten vinden om de levering aan derden voort te zetten;
- Een nieuwe 'opslagplaats' voor de aangehaakte gegevens met mogelijk ook nieuwe koppelingen naar de afnemers daarvan.

Om gebruik van de BRP mogelijk te maken moeten gemeenten het volgende regelen:

- In gebruikname BZM, inclusief opleiding voor het gebruik;
- (Mogelijk) andere procedures inregelen in verband met plaatsonafhankelijke bijhoudingen.

Impact van de modernisering GBA op gemeenten in de rollen als bijhouder, afnemer en verstrekker wordt verwacht op de volgende onderdelen:

In de rol als bijhouder:

- Gebruik van de Burgerzaken Modules;
- Gebruik BRP ipv GBA;
- Gebruik en beheer van aangehaakte gegevens.

In de rol als afnemer:

 Koppeling van en naar BRP. Het hebben van een gegevensdistributiesysteem en een gegevensmagazijn zodat slechts 1 koppeling noodzakelijk is i.p.v. meerdere koppelingen met BRP.

In de rol van verstrekker:

- Als de gemeente niet aangesloten is op GBA-V FS;
- Implementatie van de autorisaties van de nieuwe Burgerzaken Modules.

5.2. Expertise bij gemeenten

Binnen gemeenten is expertise nodig om succesvol te kunnen implementeren. In de impactanalyse is een aantal rollen benoemd die de gemeente moet vervullen.

Algemeen projectmanager

De projectmanager moet kunnen opereren op het snijvlak van organisatieontwikkeling, verandermanagement en ICT en vertrouwd zijn met alle niveaus binnen de gemeentelijke organisatie.

Procesbegeleider burgerzaken

Deze rol is vooral ten behoeve van de procesmatige inbedding van de nieuwe BZM. Vanwege het specialistische karakter van deze werkzaamheden verdient het aanbeveling hiervoor medewerkers vanuit de afdeling burgerzaken in te zetten.

Technisch expert

Het succes van de implementatie van de BRP hangt mede af van een aantal goed werkende technische koppelingen. Vanwege de raakvlakken met de landelijke voorziening die onder verantwoordelijkheid van het Programma wordt uitgerold, zal KING een pool van 'technisch specialisten' vormen die gemeenten, op afstand maar ook achter de voordeur bij gemeenten, kunnen ondersteunen met de aansluiting van het nieuwe stelsel op de belangrijkste interne voorzieningen. Gemeenten zijn in dit opzicht overigens sterk afhankelijk van de leverancier(s) van hun systemen. Die zullen over het algemeen de juiste expertise moeten inbrengen. Gemeenten zien dit ook als de rol van de leverancier.

Architect

De eerste stap in de voorbereiding op de implementatie BRP betreft het opstellen van een aan het nieuwe stelsel aangepast en geijkt architectuurbeeld. Dit beeld is ook nodig om een goede verwerving van de BZM te kunnen faciliteren. Elke gemeente zou intern een architect beschikbaar moeten stellen om niet alleen het initiële beeld vorm te geven, maar ook om erop toe te zien dat de uiteindelijke verandering daadwerkelijk in lijn met de architectuur wordt uitgevoerd. In de praktijk van kleine gemeenten kan deze architect bovengemeentelijk werken, vanuit een samenwerkingsverband. De pool van 'technisch specialisten' kan de gemeenten ook op dit vlak ondersteunen.

Stuurgroep

Het belang en impact van de implementatie BRP op de gemeentelijke organisatie rechtvaardigt een stuurgroep onder leiding van de gemeentesecretaris, met lidmaatschap van de projectmanager en de verantwoordelijke personen voor dienstverlening algemeen, burgerzaken/publiekszaken en ICT.

5.3. Ondersteuning KING

Ondersteuning van KING bestaat uit een basis- en pluspakket en richt zich op de ondersteuning van gemeenten in de rol van bijhouder, afnemer en verstrekker.

Basispakket

 Ondersteuning. Vijf dagen ondersteuning op projectmanagement, bewustwording van management en kennisondersteuning voor de functies informatisering, automatisering en burgerzaken.

- Diagnosetool. De diagnosetool zal in de voorbereidingsfase worden gemaakt en gevuld.
- Website. De website dient als dé plek waar gemeenten alles kunnen vinden wat ze nodig hebben en waarop KING vooral veel en helder communiceert over voortgang, ontwikkelingen e.d. De website bevat de diverse ondersteuningsmiddelen die ingezet worden tijdens de implementatie.
- Monitoringtool. De monitoringtool biedt gemeenten en het programma inzicht in waar zij staan in hun implementatietraject.
- Bijeenkomsten in de regio. Door middel van bijeenkomsten in de regio zal worden gecommuniceerd over wat de gemeente te wachten staat.⁸
- Overige communicatiemiddelen. Gedurende het hele programma wordt intensief gecommuniceerd met gemeenten, niet alleen via de website of de bijeenkomsten in de regio, maar ook via andere media zoals vaktijdschriften of andere websites. Daarnaast zal er divers materiaal worden ontwikkeld dat gedistribueerd kan worden naar gemeenten.
- Helpdesk. Tijdens de duur van het programma zal er een inhoudelijk deskundige en een technisch expert betrokken zijn bij de implementatie.

Pluspakket

 Gemeentelijke ondersteuning. Bij het maken van de impactanalyse en de gesprekken die zijn gevoerd met gemeenten bleek dat er gemeenten zijn die naast een standaard basispakket ook hands on ondersteuning nodig zullen hebben bij de implementatie.

5.4. Wat kan de burger? Wat kan de medewerker bugerzaken?

De burger die bijvoorbeeld de hem betreffende persoonsgegevens wenst in te zien, die wil weten aan wie in de afgelopen tijd gegevens over hem zijn verstrekt of die vraagt om een uittreksel uit de basisregistratie kan zijn verzoek nu uitsluitend richten tot de gemeente waar hij als ingezetene is ingeschreven. Het wetsvoorstel en de komst van de BRP maakt het mogelijk dat de gebruiker of de burger daarvoor in het vervolg bij iedere gemeente terecht kan, waardoor een vermindering van administratieve lasten optreedt.

Na de modernisering GBA is de gemeente nog steeds in staat de diensten en producten aan de burger aan te bieden die voorheen aangeboden werden.

Voor de medewerkers in gemeenten betekent de modernisering dat ze werken met nieuwe applicaties, afhankelijk zijn van een centraal beheerde database, wat gevolgen heeft voor het beheer en de beheerprocessen, en in het kader van plaatsonafhankelijke dienstverlening mogelijk te maken krijgen met veranderde/nieuwe processen.

5.5. Openstaande punten

Tijdens de verdiepingsslag op de impactanalyse zijn diverse zaken gesignaleerd die nog niet duidelijk zijn of waar nog geen besluitvorming over heeft plaatsgevonden. Deze zijn

Afhankelijk van de doelgroep en indien mogelijk, zullen de bijeenkomsten van de brancheverenigingen worden bezocht in plaats van regiobijeenkomsten.

Te denken valt aan: IMG, VIAG, VGS, Burgerzaken100.000+

in het document op diverse plaatsen gesignaleerd. Voor de leesbaarheid zijn ze hieronder in een opsomming nogmaals weergegeven.

- 1. Het LO BRP moet nog worden vastgesteld.
- 2. Er moet nog besluitvorming plaatsvinden over welke bedrijfsregels de BRP centraal mag uitvoeren.
- 3. Er moet nog besluitvorming plaatsvinden over het wel of niet mogelijk maken van plaatsonafhankelijke bijhoudingen.
- 4. Het RSGB moet nog worden aangepast aan LO 3.8 en aan LO BRP.
- 5. De functionaliteit van het koppelvlak met BRP voor afnemers (in dit document benoemd als BGL) moet nog worden vastgesteld.
- 6. De non-functional requirements van de BRP moeten nog worden vastgesteld.
- 7. Er moet nog besluitvorming plaatsvinden over het gebruik van een gegevensmagazijn met een lokale kopie van de BRP-database in relatie tot het gebruik van authentieke gegevens.
- 8. Er moet nog besluitvorming plaatsvinden over het wel of niet verplichte gebruik van EBMS voor asynchrone berichten.
- Het onderzoek Gemeentelijke Gegevens Overdracht moet nog plaatsvinden om duidelijkheid te geven in oplossingen voor de migratie van gegevens van gemeenten naar BRP.

6. Input voor de kostenbatenanalyse

Ten behoeve van de input voor de kostenbatenanalyse is in het document daar waar impact beschreven staat ook aangegeven of dit kosten meebrengt en of het om interne of externe kosten gaat. Een indicatie van de hoogte is vaak niet gegeven. In een later stadium zal hier gedetailleerder naar moeten worden gekeken.

In grote lijnen is hieronder weergegeven welke baten en kosten een gemeente tegenkomt.

De baten voor gemeenten⁹:

- De mGBA leidt tot mindere complexiteit qua bijhouding;
- Minder kosten voor verstrekkingen;
- Minder kosten voor herstelwerkzaamheden;
- Uitfaseren van VOA;
- Lagere opleidingskosten;
- Besparing op koppelvlakken;
- Besparing op vervanging burgerzakensysteem;
- De plaatsonafhankelijke bijhouding en de daarmee samenhangende automatische accordering leidt tot besparing in werkzaamheden;
- Het centrale beheer van de BRP betekent een afname in beheerwerkzaamheden voor gemeenten. Dit is met name merkbaar bij wijzigingen in bijv. het datamodel of het systeem, waar voorheen gemeenten voor verantwoordelijk waren, zal nu voor een belangrijk deel Agentschap BPR verantwoordelijk zijn.

Kosten voor gemeenten:

- Kosten voor verkrijgen benodigde bandbreedte;
- Kosten koppeling met Diginetwerk;
- Kosten aanbesteding BZM;
- Kosten aanschaf BZM;
- Kosten opleiding gebruik BZM;
- Technische koppelingen met de BRP;
- Eventueel omleggen koppeling met afnemende applicaties of het aanschaffen van een gegevensdistributiesysteem;
- Kosten voor het in beeld brengen van de gemeentelijke koppelingen met het huidige Burgerzakensysteem (capaciteit);

⁹ Bron: Verhelderen Business Case 2008 - definitief

Bijlage

10 mei 2011

memo Openstaande werkzaamheden uit oriëntatiefase

Inleiding

Op basis van het oorspronkelijke plan voor de oriëntatiefase gemeenten heeft het programma mGBA in kaart gebracht welke projectwerkzaamheden (deels) niet zijn uitgevoerd. Deze lijst is aangevuld met openstaande werkzaamheden die Atos Consulting heeft geïnventariseerd naar aanleiding van de contra expertise op de impactanalyse van KING. Deze lijst vormt de basis voor het op te stellen plan van aanpak onder regie van de VNG.

Openstaande werkzaamheden

- 1. Uitvoeren van een verdiepingsslag op de impactanalyse van KING, zoals in de contra-expertise naar voren is gebracht.
- 2. Bepalen van de impact voor de gemeente in de rol van afnemer.
- 3. Houden van consultaties met de huidige GBA-leveranciers in verband met het maken van afspraken over de migratieperiode.
- 4. Opstellen van een voor een gemeente representatieve kosten baten analyse voor de aansluiting op de BRP op basis van de resultaten van de werkzaamheden onder 1 en 2.
- 5. Bijstellen van de implementatiestrategie en -aanpak.

Uitwerking van de werkzaamheden, genoemd onder punt 110:

Gemeentelijk systeemlandschap

- Beschrijf de impact op het gemeentelijke systeemlandschap, in combinatie met de BRP. In de contra-expertise zijn voorzetten opgenomen. Deze kunnen verder worden uitgewerkt. Op deze wijze komt de systeemtechnische context van de BZM/BRP-implementatie in beeld. Deze context verder uitwerken in consequenties voor gemeenten. Wat betekent het voor binnengemeentelijke verstrekking? Hoe zouden consequenties eventueel beperkt kunnen worden?
- Wat betekenen de te ontwikkelen BZM ten opzichte van de huidige situatie (systemen) bij gemeenten? Welke functionaliteit komt (niet) beschikbaar?

 $^{^{10}}$ Bron: Contra expertise implementatie BRP van april 2011 door Atos Consulting

Datum

• Beschrijf de relatie met landelijke ontwikkelingen, maar houd het beperkt 10 mei 2011 tot de essentie: BZM/BRP-implementatie. Maak duidelijk waar keuzes zitten voor gemeenten en wat dit zou betekenen. Zoek naar vereenvoudiging in plaats van stapeling.

Datamigratie

- Analyseer exact de verschillen tussen de data van de (verschillende) gemeentelijke GBA-systemen en het toekomstig BRP. Zijn er complicaties?
- Inventariseer (en prognosticeer) de kwaliteit van relevante te migreren data bij gemeenten. Prognosticeer bij hoeveel gemeenten de datamigratie complex gaat verlopen.
- Wat is er nodig om het datamigratie proces te stroomlijnen? Moeten er minimale eisen aan de datakwaliteit worden gesteld? Welke controles en eventuele aanpassingen moet de gemeente doen? Zijn er opschoningacties noodzakelijk? Kan dat collectief aangepakt worden?
- Hoe worden gegevens gemigreerd die nu niet in LO 3 zijn opgenomen, maar aanvullend worden geregistreerd dan wel (straks) in LO BRP zijn opgenomen?
- Welke risico's kunnen worden genoemd?

Hybride periode

- Wat houdt de hybride periode in en wat is de impact van de hybride periode voor het gemeentelijk domein?
- Wat doen de migratievoorzieningen? Moeten gemeenten daar wat mee?
- Wat betekent de komst van GVA-V Full Service voor gemeenten?
 Wanneer gaat dit gebeuren en op welke wijze? Wat moet de gemeente hiervoor doen?
- Beschrijf de afhankelijkheden met de bouw van GBA-V Full service, BRP en migratievoorzieningen, de ontwikkeling van de BZM-modules, etc. Wanneer zijn de gemeenten aan zet? Wat is een geschikt startmoment? Op welke wijze kan kennisopbouw plaatsvinden?

BRP project bij gemeenten

- Zoek naar overeenkomsten tussen gemeenten, in plaats van het benadrukken van verschillen.
- Welke gemeentelijke situaties op hoofdlijnen kun je onderscheiden?
 Welke oplossingsrichtingen zijn denkbaar?
- Wat zijn risico's? Waar zitten onduidelijkheden in verantwoordelijkheid? Op welke wijze zijn risico's te reduceren?
- Wat is de rol van leveranciers in het geheel? Waar zouden zij een rol moeten spelen? Welke verwachtingen zijn daarbij?

Datum
10 mei 2011

Burgerzakenprocessen

- Meer aandacht voor burgerzakenprocessen. Wat zijn de consequenties van de nieuwe Wet? Wat zou plaatsonafhankelijke dienstverlening betekenen? Wat moet er gebeuren met autorisaties?
- Wat betekenen BZM en BRP voor verantwoordelijkheid als bronhouder?
 Verandert de verantwoordelijkheidsverdeling?
- Wat is (voor een individuele gemeente) exact het moment dat gesproken kan worden van BRP als authentieke bron? En hoe verhoudt zich dat tot een initiële vulling van BRP vanuit GBA-V?
- · Wat betekent het voor gemeenten dat BRP centraal wordt beheerd?
- Wat is de impact voor medewerkers? Welk deel van de gemeentelijke organisatie wordt (echt) geraakt door de implementatie? Welke doelgroepen (soorten gebruikers) zijn te onderscheiden? Wat is de verandering? Wat is de zwaarte daarvan?

De impactanalyse samengevat (het 'grote plaatje')

- Beschrijf 'het grote plaatje'. Wat staat gemeenten straks te wachten?
 Waar moet het rijk rekening mee houden? En wat zijn de risico's voor bijvoorbeeld afnemers?
- Redeneer vanuit de doelstelling van het programma. Welke resultaten zijn nodig om die te realiseren? Wat is er straks beschikbaar voor welke doelgroep? (de burger kande medewerker burgerzaken kanetc).
- Breng samenhang in de nu als opsomming genoemde aspecten. Beschrijf
 in samenhang de impact voor de gemeenten. Wat moeten gemeenten
 doen? Wat zijn (volgens huidige inzichten) de chronologische stappen die
 een gemeente moet doorlopen voor een succesvolle overgang naar de
 BRP? Wat is de zwaarte? Waar worden problemen voorzien? Welke
 competenties x capaciteit heeft de gemeente indicatief nodig voor een
 succesvolle overgang?
- Geef antwoorden, in plaats van meer vragen op te werpen. Waar na kort onderzoek – nog geen antwoord mogelijk is, geef dan aan welke aanpak nodig is om antwoord te krijgen en adresseer dit.

KWALITEITS INSTITUUT NEDERLANDSE GEMEENTEN

Bezoekadres: Postadres: info@kinggemeenten.nl

 Nassaulaan 12
 Postbus 30435
 T: 070 373 8017

 2514 JS Den Haag
 2500 GK Den Haag
 F: 070 363 5682